

mesberger József, a bécsi konzervatórium akkori igazgatója fedezte fel és Marchesi asszony volt az első énektanárnője. 1872. márc. 26-án Kassán egy műkedvelő előadáson énekelt »Ernani«-ban, még mint föl nem fedezett csillag. 1875-ben a »Traviatá«-ban lépett fel először és egy csapásra meghódította a bécsi közönséget. Ezt az előadást maga Verdi is végighallgatta és a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott a magyar művésznőről. Még abban az esztendőben meghívták Gerster Etelkát Velencébe, a Fenice-színházba, ahol a »Rigoletto« Gildájában lépett fel. Ezután gyors egymásutánban aratta sikereit Európa és Amerika nagy városai-ban. Intonálásának ritka biztonsága, hangjának meleg csengése, briliáns koloratur-tehetsége valósággal magával ragadta a hallgatókat. 1876-ban tűnt fel Párizsban, hol a »Mignon« és »Hamlet« operákban zajos tetszés mellett énekelt. A »Patrie« lelkesen írt róla s megemlítette, hogy Kassán született, még csak 19 éves, hangja teljesen egyenletes s a velencei Feniceben 20-szor egymásután énekelte a »Rigoletto« Gildáját, minek alapján a párizsi nagyoperához 6 évre szerződttették. 1876. őszén a madridi operaházban vendég szerepelt. (Nővére, Kausem-gerster Berta ugyanabban az időben a barcellonai színházban énekelt.) Dec. havában Marseilleben egészen meghódította a közönséget. A »Le Furet« c. lap lelkesedésében ezt írja: »Magyarország a smaragd, opál, topáz, ametiszt, gránát és — Gerster Etelka hazája.« 1877. február havában Genuában a Teatro Carlo Felice-ben aratott diadalokat. Ez év márc. havában a berlini Krolltheaterben az olasz operatársulattal vendég szerepelt. Ápr. 14-én a Nemzeti Színházban lépett fel »Luciá«-ban, 17-én az »Alvajáró«-ban, 28-án »Hamlet« Oféliájában aratott sikert. Ekkor a »Fővárosi Lapok« ezeket a magasztaló sorokat írta: »Opheliája olyan ábrázolás volt, melyhez drámai művésznők is gratulálhatnak maguknak, ha e szerep lényegét: szűzies szerelmét, fájdalmát és megtévelyedését ily egyszerűen, nemesen és igazán ki tudnák fejezni. Róla van elég írni való akkor is, ha friss hangjáról, művészi énekéről, ragyogó koloraturájáról egy szót se szólunk. De a szerep drámáját még sohse láttuk

oly egyszerű igazsággal kifejezve, mint e rokonszenves, fiatal leánytól. Nézésével, mozgásával, állásával, meghatólag ábrázolta a tébolybaesés első mozzanatait. Midőn boldogan, de egy sejtelen nyomása alatt lép be, hogy mennyegzőre induljon s Hamlettől hallja a váratlan szót, hogy »soha«; midőn oltár helyett kolostorba küldi: elámultan néz, hallgat, csodálkozik, megdöbben s a lelkiállapot mind ama zavarát (az egyszerűség különös érzékével) mutatja, mely a tébolyhoz vezet. Ugyanez a mesterkéletlen igazság jellemzi nála a téboly játszását is. A révedező lélek kuszált voltát, hirtelen változásait eleven képbe tudja foglalni. Az énekbravurja nem az egyedüli cél nála; eszközül használja azt is, hogy kifejezze vele még jobban bensejének megzavart világát. Bámulni való lenne egy fiatal leánynál a drámai érzék ily fejlettsége, ha a kiváló tehetségek istenadománya meg nem magyarázna mindent. A híres svéd dallamot eddig minden Ophéliánk úgy énekelte, mint egy szomorú, szép népdalt. Ő balladát énekelt benne, drámát egy dalban. A közönségre mély benyomást tett. Nemcsak áriáit tapsolták meg, hanem a tébolybaesés jele-nete után, midőn énekrésze egészen jelentéktelen, többször tapsolták ki, kifejező játékát és végül számtalanszor kellett még a lámpák előtt megjelennie.« 1879. január havában Newyorkban énekelt a »Luciá«, »Alvajáró«, »Talizmán« és »Varázsfuvola« c. operákban. Amikor a színpadtól visszavonult, Berlinben énekiskolát nyitott. (1896. okt.) 1906-ban »Stimmführer« c. alatt énekpedagógiai munkát írt. — Férje: Gardini Carlo, impresz-szárió. (L. o.)

Gerster Lajos, német sugó, Pesten. Munkája: »Almanach des städtischen Theaters in Pesth, auf das Jahr 1845.« Pest. (Matolay Józseffel.)

Gerstl, német színész (Löwe Lajos német színész unokaöccse és tanítványa), 1835. júl. 21-én fellépett a pesti német színházban, »A színészek vándorélete« c. vígjátékban.

Gertler Rezső, színész, sz. 1908. jan. 11-én.